Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
"*Δημόσια Διοίκηση* "

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία με θέμα:

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ - ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ : Μάριος Γεωργίου

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ : +357 99 98 37 39

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : Αθανασόπουλος Κωνσταντίνος

Πάφος, Κύπρος
Ιούλιος 2014

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η ασφάλεια στον χώρο εργασίας αποτελεί ένα ιδιαίτερα ευρύ θέμα, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά παραγόντων που ευθύνονται για τα μειωμένα επίπεδα ασφάλειας και υγιεινής στο χώρο εργασίας των νοσηλευτηρίων, καθώς επίσης και μεγάλο αριθμό επιπτώσεων στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να καταγράψει του κινδύνους, αλλά και το νομικό πλαίσιο το οποίο με την τήρηση του μπορεί να διασφαλίσει την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων στα νοσοκομεία.

Μεθοδολογία: Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στη παρούσα εργασία είναι η βιβλιογραφική ανασκόπηση της διεθνούς και ελληνικής βιβλιογραφίας καθώς και του νομικού πλαισίου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η συλλογή των δεδομένων έχει πραγματοποιηθεί μέσα από τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (EBSCO και PubMed), το διαδίκτυο, αλλά και μέσα από τη χρήση ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης.

Αποτελέσματα: Ανάμεσα στο νομικό πλαίσιο της Κυπριακής Δημοκρατίας εντοπίστηκαν 11 νομοθεσίες, κανονισμοί και τροποποιητικές νομοθεσίες στα οποία γίνεται αναφορά στην υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία. Η εφαρμογή της νομοθεσίας επιβάλλει στον εργοδότη, που στην περίπτωση των δημόσιων νοσοκομείων είναι το κράτος, την εκτίμηση κινδύνων, τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργοδοτουμένων καθώς και την επίβλεψη της ορθής εφαρμογής των μέτρων ασφαλείας και των απαραίτητων συντηρήσεων που πρέπει να γίνονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Το νομικό πλαίσιο της Κυπριακής Δημοκρατίας καλύπτει νομικά την πρόληψη του μεγαλύτερου αριθμού των εργασιακών κινδύνων στο χώρο της υγειονομικής περίθαλψης, αν και μικρός αριθμός κινδύνων δεν μπορούν να προληφθούν, αλλά με τις κατάλληλες νομικές εφαρμογές, μπορούν να μειωθούν ή επιβραδυνθούν οι επιπτώσεις στην υγεία και ασφάλεια των επαγγελματιών υγείας.

Συμπεράσματα: Η υγιεινή και η ασφάλεια στην εργασία προάγουν καθοριστικά τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και κατ' επέκταση τη ζωή των εργαζόμενων, αυξάνοντας ταυτόχρονα την αποδοτικότητα τους και μειώνοντας σημαντικά τις επαγγελματικές ασθένειες και τα εργατικά ατυχήματα.

Λέξεις κλειδιά: νομικό/νομοθετικό πλαίσιο, νομοθεσία, υγιεινή, ασφάλεια στην εργασία, κίνδυνοι στον εργασιακό χώρο, νοσοκομεία, υπηρεσίες υγείας.

ABSTRACT

Background: Safety in the workplace is a very broad topic, which includes a number of factors responsible for reducing the level of safety and hygiene at hospitals as a workplace as well as a large number of effects on workers health and safety.

Aim: The aim of the current paper work is to document the risks and the legal framework that can ensure the workers health and safety in hospitals.

Methodology: The methodology that was used for the fulfilment of the current work was the literature review of international and Greek sources along with the legal framework of the Republic of Cyprus. The collection of data was accomplished through electronic databases (EBSCO and PubMed), internet and through the use of the academic library.

Results: Among the legal framework of Cyprus Republic were identified 11 laws, regulations and amending laws which refer to health and safety at work. Applying the law imposes to the employers, that in the case of public hospitals is the state, to take the necessary measures to protect employees, take safety measures through risk assessment, necessary measures to protect employees and overlook the proper implementation of safety measures along with necessary maintenance that needs to be carried out at regular intervals. The legal framework of Cyprus is legally covering prevention measures that needs to be taken for a large number of occupational risks in the area of health care, although a small number of risk factors can not be prevented, even though with the appropriate legal applications can be reduced or slow the impact on health professionals health and safety.

Conclusion: The health and safety at work decisively promote improved working conditions and thus the lives of workers, while is increasing the efficiency and significantly is reducing the occupational illnesses and accidents.

Key words: Hygiene and safety, legal framework, legislation, law, occupational safety, risks, hospitals, health services.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη …….. ii

Abstract …….. iii

Ευχαριστίες …….. iv

Περιεχόμενα …….. v

Κατάλογο Πινάκων και Διαγραμμάτων …….. vii

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1

1.1. .....Ε
ισαγωγή 1

1.2. .....Σ
κοπός, στόχοι και ερευνητικά ερωτήματα 2

1.3. .....Α
ναγκαιότητα της έρευνας 3

1.4. .....Σ
ύντομοι ορισμοί.....4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ 5

2.1. .....Μ
εθοδολογία 5

2.2. .....Χ
αρακτηριστικά πηγών.....5

2.3. .....Κ
ριτήρια εισαγωγής/αποκλεισμού μελετών 6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 7

3.1. ..... Υγιεινή και ασφάλεια στο χώρο εργασίας 7

3.2. ..... Κίνδυνοι στο χώρο εργασίας της υγείας 9

3.2.1. ..... Μορφές κινδύνων στο χώρο εργασίας 10

3.2.1.1. ..... Βιολογικοί /μολυσματικοί κίνδυνοι 12

3.2.1.2. ..... Χημικούς παράγοντες κινδύνου 14

3.2.1.3. ..... Περιβαλλοντικοί / Μηχανικοί / Εργονομικοί παράγοντες κινδύνου 16

3.2.1.3.1. ..... Κίνδυνοι και η φύση εργασίας των επαγγελματιών υγείας 17

3.2.1.3.2. ..... Κίνδυνοι και ωράρια εργασίας 19

3.2.1.3.3. ..... Κίνδυνοι σε σχέση με το μέγεθος του εργασιακού χώρου 20

3.2.1.3.4. ..... Κίνδυνοι και υποστελέχωση 21

3.2.1.3.5. ..... Κίνδυνοι και οργάνωση των νοσοκομείων 22

3.2.1.3.6. ..... Κίνδυνοι από την διαχείριση ιατροτεχνολικού εξοπλισμού 23

3.2.1.4. ..... Φυσικοί παράγοντες κινδύνου 24

3.2.1.5. Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες κινδύνου 26

3.2.1.6. Κίνδυνοι και τραυματισμοί λόγω λαθών, αμέλειας ή παραλείψεων 27

3.3. Το νομικό πλαίσιο σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας των νοσοκομείων 29

3.3.1. Νομικό πλαίσιο στην Ελλάδα 29

3.3.2. Νομικό πλαίσιο στην Κυπριακή Δημοκρατία 30

3.3.2.1. Ο περί Ασφάλειας στους τόπους εργασίας Νόμος του 1988 31

3.3.2.2. Ο περί Αμιάντου Νόμος του 1993 32

3.3.2.3. Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμος του 1996 32

3.3.2.4. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001 (Κ.Δ.Π. 144/2001) 36

3.3.2.5. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων) Κανονισμοί του 2001 (Κ.Δ.Π. 267/2001) 37

3.3.2.6. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001 (Κ.Δ.Π. 268/2001) 38

3.3.2.7. Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002 (Ν. 25(Ι)2002) 39

3.3.2.8. Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002 (Κ.Δ.Π. 173/2002) 40

3.3.2.9. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 (Κ.Δ.Π. 174/2002) 40

3.3.2.10. Νόμος που τροποποιεί τους περί Ασφάλεια και Υγείας στην εργασία νόμους του 1996 έως (Αρ.2) του 2003 (2011) 42

3.3.2.11. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρόληψη Τραυματισμών από Αιχμηρά Αντικείμενα στο Νοσοκομειακό Τομέα και Ευρύτερα στον Τομέα Παροχής Φροντίδας Υγείας) Κανονισμοί του 2014 (Κ.Δ.Π. 28/2014) 42

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΣΥΖΗΤΗΣΗ 44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 50

Βιβλιογραφία 52

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ: **ΣΕΛ**

Δ.1 Παράγοντες πρόκλησης θανάτων από εργατικά ατυχήματα / κινδύνους …… 11

Δ.2. Εργασιακοί Κίνδυνοι πρόκλησης νοσημάτων …… 12